

Dancer-choreographer Dóra Barta studied at the State Ballet School and the Hungarian Dance Academy. Principal dancer of the Budapest Dance Theatre between 1995–2001, she went on to be artistic director of the Eger Festival Ballet, director of the Erlau Dance Festival, soloist of the Szeged Contemporary Dance Company, and director of the dance section at the Gárdonyi Géza Theatre in Eger. She is artistic director of the Badora Company, which she established in 2008, and has been a board member of the Association of Hungarian Choreographers since 2011, as well as an artist-instructor at the Hungarian Dance Academy. She has been with the Kecskemét Katona József Theatre since 2013, heading its dance section, the Kecskemét City Ballet. In 2001 she was Dancer of the Year, in 2002 she was awarded the Harangozó Gyula Prize, and in 2003 the Imre Zoltán Prize. In 2007 she received the Artist of Merit honour. She was named best female dancer at the Veszprém Dance Festival (2002), and the best performer at the 14th National and International Meeting of Contemporary Dance (2011). She was still a child when in 1987 she performed at Erkel Theatre in Aida and The Nutcracker. During the decades that followed she danced in one work after another by great artists and renowned choreographers. She has been active as a choreographer since 2000, creating dozens of choreographies for the Badora Company, the National Dance Theatre, the Szeged Contemporary Dance Company, the Gárdonyi Géza Theatre of Eger, and the Katona József Theatre of Kecskemét, among others. In 2015 the Hungarian State Opera staged her production for the National Ballet.

MÉNESI Gergely

Karvezetői és karmesteri diplomáját (ez utóbbit kitüntetéssel) a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián szerezte meg 1994-ben és 1997-ben. 1998 májusában második díjat nyert a IX. Ferencsik János Nemzetközi Karmesterversenyen. Részét vett Jurij Szimonov karmesterkurzusain, a Szombathelyi Bartók Szemináriumán és Helmut Rilling Bach- és Mendelssohn-kurzusán gyarapította tudását. Ménusi Gergely előbb a Miskolci Egyetem Bartók Béla Zeneművészeti Intézetének szimfonikus zenekarát vezette és kamarazenét tanított. A Győri Egyetemi Zenekarának 19 év óta mind a mai napig karmestere. 2000 és 2004 között a Váci Vox Humana Kórust vezette, emellett 2000 és 2002 között szolfézst és zeneelméletet tanított a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémia vonón lánszékén. 2001 és 2006 között a Szolnoki Szimfonikus Zenekar vezető karmestere volt, 2006 szeptemberében nevezték ki a Pannon Filharmonikusok karmesterének, ahol 2009 júniusáig dolgozott rendszeresen. Ezután a Zuglói Filharmónia karmestere lett, majd 2013 júliusától a Liszt Ferenc Zeneakadémia Szimfonikus Zenekarának vezetője. Vendégszerepelt Svédországban, Németországban, Svájcban, Erdélyben, Szlovákiában és Horvátországban. 1998 óta a Kassai Filharmonikus Zenekar állandó vendégkarmestere.

He earned his diploma as a choir leader at the Liszt Academy in 1994, and then graduated with distinction as a conductor at the same institution in 1997. In May 1998 Gergely Ménusi became second at the 9th Ferencsik János International Conducting Competition. He has attended the master courses of Yuri Simonov, as well as the Szombathelyi Bartók Seminar, and Helmut Rilling's course on Bach and Mendelssohn. He was first director of the symphony orchestra of Miskolc University's Bartók Béla Institute of Musicology, where he also taught chamber music. He has been conductor of the Győr University Orchestra for nineteen years. He was director of the Vác Vox Humana Choir between 2000–2004, and taught solfeggio and music theory at the Strings Programme of the Liszt Academy between 2000–2002. He was principal conductor of the Szolnok Symphony Orchestra between 2001–2006, and in September 2006 he was appointed conductor of the Pannon Philharmonic, with whom he worked regularly until June 2009. He went on to work as the conductor of the Zugló Philharmonic, and from July 2013, director of the Liszt Academy Symphony Orchestra. He has made guest appearances in Sweden, Germany, Switzerland, Romania, Slovakia, and Croatia. He has been permanent guest conductor of the Kosice State Philharmonic since 1998.

A Nemzeti Táncszínházzal és a Zeneakadémiával közös program. • An event jointly organized with National Dance Theatre and Liszt Academy.

LAJTHA

A Badora Társulat és a Liszt Ferenc Zeneművészei Egyetem Zenekarának előadása

*Performance by Badora Dance Company
and the Symphony Orchestra of Liszt Academy*

Lajtha: KATONKA Zoltán

Műsza • Muse: JURÁK Bettina

Katona / Polgár / Báróné, a tulajdonos • Soldier / Citizen / Baroness, the owner: DOMÁN Dalma

Katona / Polgár / a Báróné unokahúga • Soldier / Citizen / Niece of the Baroness: HORVÁTH Zita

Katona / Polgár / Molnárné, a bérő • Soldier / Citizen / Mrs Molnár, tenant: SZÖLLÖSI Krisztina

Katona / Polgár / Molnár, a bérő • Soldier / Citizen / Mr Molnár, tenant: FÖLDESI Milán

Katona / Polgár / a Balerina • Soldier / Citizen / the Ballerina: NAGY Nikolett

Katona / Polgár / a Kötö • Soldier / Citizen / the Poet: VARGA Lotti

Katona / Polgár / a Kapitány • Soldier / Citizen / the Captain: CSIZMADIA Tamás

Katona / Polgár / az öregedő Gavállér • Soldier / Citizen / the aging Beau: SZÓKA Roland

Illuzionista • Illusionist: KŐHALMI Ferenc

Dramaturg • Dramaturgy: NÉMETH Virág

Jelmez • Costumes: KOVÁCS Andrea

Fény • Lighting: KATONKA Zoltán

Látvány • Visual design: BORDOS László Zsolt

Közreműködik • Featuring: a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem Zenekara • Symphony Orchestra of Liszt Academy

Vezényel • Conductor: MÉNESI Gergely

Koreográfia • Choreographer: BARTA Dóra

www.btf.hu

„Ennek a játéknak a szereplőit mindenki teremtettek. Bábuk ugyanis. Nyakukban hordják a karikát, ki-ki a maga színe és neve szerint. S amíg nyakukban hordják, bizony mit sem tudnak a létről. Néha azonban, mint ma este is, miódon kedvem van játszatni őket, kiveszem nyakukból a karikát, és emberre varázsolom valamennyit. Valósággal elkel lelekek beléjük. Talán több lelkeket is, mint más közönséges emberekben lenni szokott. Ennek folytán megesik aztán, hogy megnyit bennük a jó és a rossz egyaránt, ami rendkívül tanulságos. S amellett jótékony is, mert rendszerint az történik, hogy a közönségen megnő a velük való együttérzés. Önök is érezni fogják ezt, bizonyos vagyok benne.” (Lajtha László)

Ahogy Solymosi Tari Emőke, Lajtha László elhivatott kutatója írta, a Capriccio az életmű „talán legvidámabb, legcsillogóbb kompozíciója, mely a magyar történelem egyik leggyászosabb, letragikusabb időszakában, a budapesti bombázások alatt keletkezett, és egyértelműen a realitás előli belső menekülés igényét reprezentálja”.

Barta Dóra rendező-koreográfus azonban ezúttal nem a hagyományos utat járja: a Capriccio eredeti története helyett a hangsúlyt a szerző, Lajtha László személyére helyezi. Az ő élete, belső világa elevenedik meg a színpadon; a zenemű okot szolgáltat arra, hogy bepillanthassunk a mű születésének kulisszáj mögött.

A háború megelevenedő képei segítségével felidézzük Lajtha életének egyik legfontosabb időszakát. Az első világháború idején még egyfajta naïvitással, ártatlan lélekkel indulnak a katonák a harcba: tapasztalat hiányban még nem látják, hogy sorsuk óhatatlanul összefonódik az értelmetlen gyilkolással. A fiatal közlegények között találjuk Lajtha Lászlót, aki a külvilágot kizárva még a lövészárakban is alkot; meséje, a Capriccio a rettentetes körülmények ellenére is utat tör magának. Bajtársaival, tiszteivel való viszonya, az által élmények hatása felerősödik az általa teremtett történetben. Lajtha életének későbbi szakaszaiban is ugyanazzal a szílárd, megingathatatlan hittel alkot, mint pályája elején; ellenállva minden külső támadásnak, szóvi tovább a mesét. Háborúk jönnek-mennek, rendszerek váltják egymást, az ő képzelete mégis rendíthetetlenül szárnynak, általmente szeretettel az általa alkotott világba. A fantázia és a realitás határai lassan összemosódnak, miközben Lajtha felveszi a harcot a mindenkit világító pusztulásba tasztító valósággal.

“I myself created all the characters of this play. Because they are puppets. Each has the ring on their neck, each according to their colour and name. And while it is on their neck, they won't know anything about life. Sometimes, however, like tonight, when I feel like having them play, I take the ring off their neck, and transform them all into humans. I practically breathe a soul into them. Perhaps even more soul than what you have in ordinary humans. This may result in a heightening in them of both good and evil, which is extremely illuminating. It is also beneficial, because what happens usually is that the audience also grows more sympathetic towards them. You will sense this, I am certain.” (László Lajtha)

Emőke Solymosi Tari, an expert on László Lajtha's writes: “[Capriccio] is perhaps the most cheerful, most brilliant composition in the oeuvre, which was written during one of the most mournful, tragic periods in Hungarian history, the bombing of Budapest, and is without doubt a representative of the desire to take internal refuge from reality.” Director-choreographer Dóra Barta, however, chose to take a non-traditional direction, concentrating on not the original story of Capriccio, but on the composer himself, László Lajtha. It is his life and inner world that come to life on the stage: the composition occasions a look behind the scenes, at the story of its birth.

With the animated images of the war we recall one of the most important periods in Lajtha's life. During World War One, the soldiers still go to the front with a certain naivety, innocent souls: for want of experience, they cannot see yet that their fate cannot but be tied up with senseless killing. László Lajtha is one of the young privates. Shutting out the world, he creates even in the trenches, and his tale, the Capriccio finds its way out despite the horrific conditions. His relationship with his comrades and officers, as well as his experience, is intensified in the story he creates. And as he grows older, Lajtha continues to create with the same firm, unshakable faith as at the beginning of his career; resisting all attacks from the outside, he goes on weaving his tale. Wars come and go, regimes follow each other, yet his imagination soars adamantly, transporting his beloved ones into safety in the world he has created. The boundaries of imagination and reality slowly merge, while Lajtha takes up the fight with what ruins both worlds, facts.

Badora Társulat • *Badora Dance Company*

Barta Dóra Hárangozó Gyula-díjas és Érdemes Művész címmel kitüntetett táncművészkként, a Szegedi Kortárs Balett szólistájaként döntött úgy, hogy új korszakot kezd pályáján, és koreográfusként is bemutatkozik. Több sikeres produkción után 2008 decemberében alapította meg saját együttesét Badora Társulat néven.

A kivállónak képzett táncművészektől álló együttes, amely a megalkuvást nem ismerő minőségi munkán alapuló kreativitást mint fő művészeti alkotőről tekinti hitvallásának, az elmúlt évek során a magyar táncélet egyik markánsan egyedi világú társulata lett. Rendkívül érzékény, a tiszta tánchoz közelítő, de a mozgásszínház pszichológiai megalapozottságát is magába olvasztó stílusuk és erős érzelmeli asszociációikra épülő előadásai, amelyek a legkorábban kultikus táncnyelven íródnak, mindig a szabadságvágyról és az önazonosság-keresés élményéről szólnak, mindannyiunk belső félelméről, útkereséseiről és bizonytalanságairól.

2011 után bemutatóik jelentős része a Nemzeti Táncszínházzal együttműködve született. Barta Dóra és a Badora Társulat egyre gazdagodó pályáján meghatározó szerepet játszanak a kultikus irodalmi vagy zenei alkotásokból készült produkciók: Shakespeare (Romeo és Júlia), García Lorca (Bernarda Alba háza), Sylvia Plath (Üvegbura) vagy Csajkovszkij (Diótörő), Mozart (Requiem), Debussy (Egy faun délutánja), Vivaldi (A négy évszak), Bartók Béla és Kodály Zoltán (Bartókodály) alkotásai.

Harangozó Gyula Prize and Artist of Merit Award-winning dancer Dóra Barta, soloist of the Szeged Contemporary Dance Company, decided to open a new chapter in her career and make her debut as a choreographer. Following successful productions, she founded her own group, the Badora Company in December 2008.

This group of highly trained dancers, whose credo stems from creativity based on uncompromising work with high standards, has over the years become a greatly original actor in the Hungarian dance scene. Their style is extremely sensitive, fusing pure dance with the psychological underpinnings of motion theatre. Their productions, which rely on strong emotional associations and employ the latest contemporary idiom of dance, are always about the desire for freedom and the experience of the self as it tries to establish its identity; they are about our fears, search for directions, and uncertainties.

Since 2011, they have realized most of their productions in cooperation with the National Dance Theatre. The productions based on cultic works of literature or music are a staple of the ever richer career of Dóra Barta and the Badora Company; their sources include Shakespeare's Romeo and Juliet, García Lorca's The House of Bernarda Alba, Sylvia Plath's The Bell Jar, Tchaikovsky's The Nutcracker, Mozart's Requiem, Debussy's Afternoon of a Faun, Vivaldi's The Four Seasons, and the works of Béla Bartók and Zoltán Kodály (Bartókodály).

BARTA DÓRA

Barta Dóra táncművész-koreográfus az Állami Balettintézetben és a Magyar Táncművészeti Főiskolán végezte tanulmányait. 1995–2001 között a Budapest Táncszínház vezető táncművésze, majd az Egri Fesztivál Balett művészeti vezetője, az Erlau Táncfesztivál igazgatója, a Szegedi Kortárs Balett szólistája, az egri Gárdonyi Géza Színház tánctagozatának vezetője volt. 2008 óta az általa alapított Badora Társulat művészeti vezetője, 2011-től a Magyar Koreográfusok Társaságának elnökségi tagja és a Magyar Táncművészeti Főiskola művészstanára. 2013 óta a Kecskeméti Katona József Színházban működő tánctagozat, a Kecskeméti City Balett vezetője. 2001-ben Az év táncművész-díjat vette át, 2002-ben Harangozó Gyula-díjjal, 2003-ban Imre Zoltán-díjjal tüntették ki, 2007-ben Érdemes Művész lett. A Veszprémi Táncfesztiválon a legjobb táncosnő díját (2002), a XIV. Országos és Nemzetközi Kortárs Össznművészeti Találkozón (2011) a legjobb előadó díját érdemelte ki. 1987-ben még gyerekzsereplőként lépett az Erkel Színház színpadára az Aidában és a Diótörőben, majd a következő évtizedekben sorra tárulta el kiemelkedő alkotók, neves koreográfusok darabjait. 2000 óta koreográfusként is dolgozik: több tucat koreográfiaját játszotta többek között a Badora Társulat, a Nemzeti Táncszínház, a Szegedi Kortárs Balett, az egri Gárdonyi Géza Színház és a Kecskeméti Katona József Színház is. 2015-ben a Nemzeti Balett számára készített bemutatóját tüze műsorára a Magyar Állami Operaház.